



Socialförvaltningen  
Kenny Jonsson  
0171-625336  
kenny.jonsson@enkoping.se

Socialnämnden

## **Lokalbehovsplan för Socialförvaltningen**

### **Förslag till beslut**

#### **Förslag till nämnden**

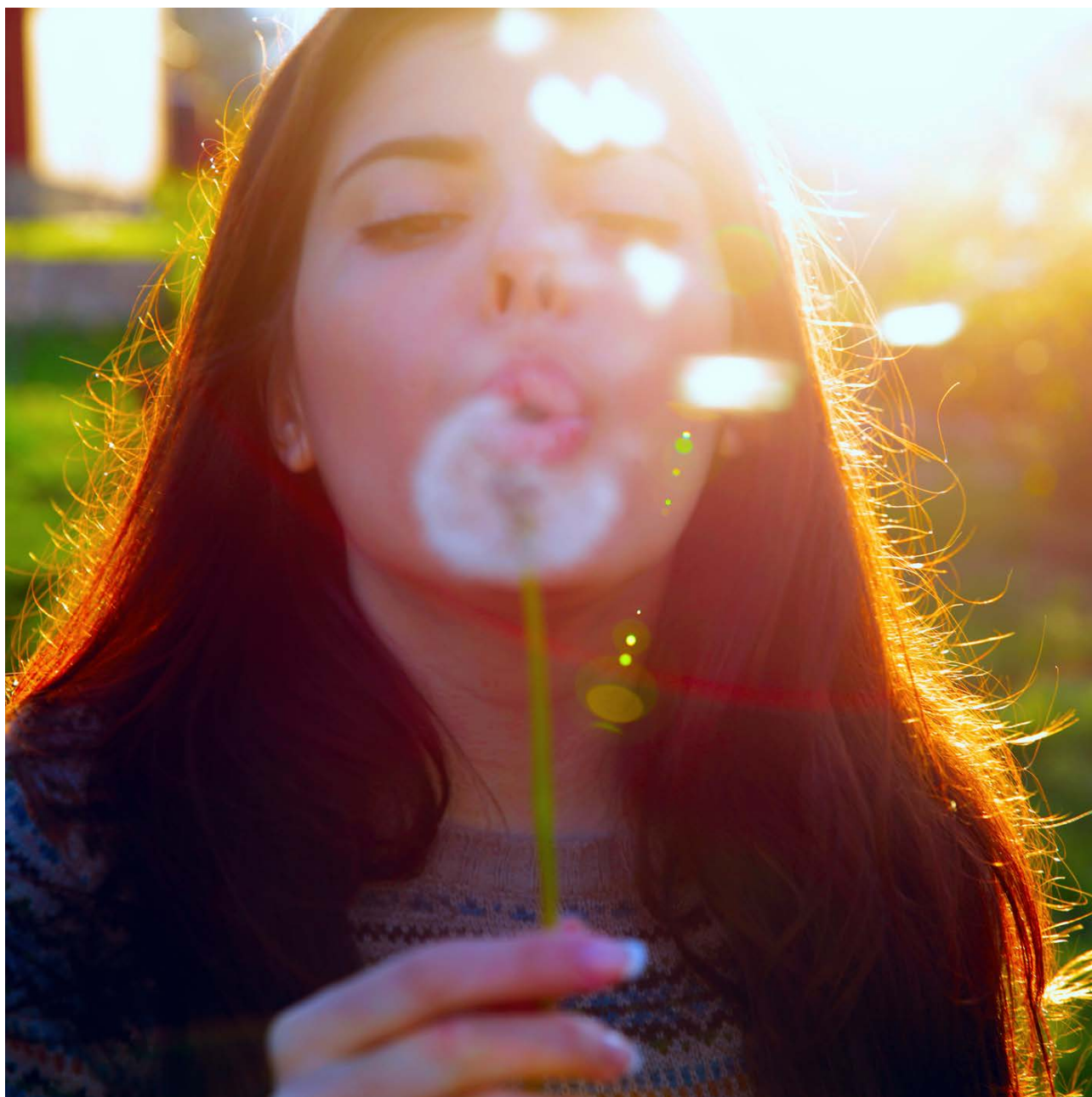
Att godkänna föredragen lokalbehovsplan för Socialförvaltningen

#### **Beskrivning av ärendet**

Socialförvaltningen föredrar förslag på lokalbehovsplan.

# Lokalbehovsplan

Socialnämnden



Socialnämnden

Ärendenummer  
SN2020/159

---

**Dokumenttyp**  
Lokalbehovsplan

**Beslutad av**  
Socialnämnden

**Gäller f.om.**

**Gäller t.om.**

**Ersätter**

**Gäller för**  
Socialförvaltningen

**Ansvarig funktion**

**Reviderad**

## Innehållsförteckning

Inledning .....	1
Syfte .....	1
Sammanfattning.....	2
Socialförvaltningens lokaler .....	2
Befolkningsutveckling.....	2
Befolkningsutveckling i kommunens tätorter.....	4
Befolkningsutveckling i stadens stadsdelar .....	5
Befolkningsutveckling på landsbygden .....	5
Planerat bostadsbyggande .....	6
Nämndens ansvarsområde.....	7
Barn och unga.....	7
Missbruk eller samsjuklighet .....	8
Våld i nära relation.....	9
Allmänt .....	9

2020-08-11

## Inledning

Kommunens ekonomi kräver åtgärder som håller tillbaka kostnadsutvecklingen. Intäkter från skatter, bidrag och utjämning kommer inte att öka lika mycket som kostnader för befintlig verksamhet och kommande kostnader på grund av förändringar i demografin och stora investeringsbehov.

Kommunens investeringar i nya lokaler ska ta bidra till en hållbar utveckling genom att exempelvis skapa energieffektiva byggnader och trygga miljöer. Investeringsutgifter och driftsekonomi måste samtidigt hållas på en nivå som är långsiktigt hållbar utifrån kommunfullmäktiges långsiktiga finansiella mål. Därför är det viktigt med genomarbetade beslutsunderlag som innehåller analys av såväl verksamhet som ekonomi.

Enköping kommuns verksamhetslokaler är till stor del byggda under 1960 till 80-talet. Det finns även ett stort underhållsbehov då lokalerna nått sin ekonomiska livslängd. Samtidigt har verksamheternas behov ändrats med nya arbetssätt, ny lagstiftning mm.

Enligt kommunens "Policy för lokalförsörjning" ska samtliga nämnder och förvaltningar planera lokalanvändningen utifrån en helhetssyn på kommunens totala behov och ekonomi och i nära samarbete med kommunstyrelsen och övriga nämnder och styrelser.

Varje nämnd ska varje år ta fram en Lokalbehovsplan med förvaltningens lokalbehov de kommande fem åren och med utblick på ytterligare fem år. Samtliga Lokalbehovsplaner samordnas i en Lokalförsörjningsplan och som är en del av kommunens planeringsprocess inför 2022. Kommunens investeringsplanering utgår från nämndernas investerings- och lokalbehovsplaner. Viktiga punkter att ta hänsyn till är kostnadsutveckling, effektiviseringsmöjligheter t ex genom samverkan.

## Syfte

Syftet med lokalbehovsplanen är att styra mot en effektiv lokalanvändning inom ramen för en god ekonomisk hushållning samt vara ett prioriteringsstöd. Med

2020-08-11

lokaleffektivitet menas att lokalanvändarna har ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid där kostnad, hög nyttjandegrad och nytta är i balans för kommuninvånare och nyttjare.

## Sammanfattning

Socialförvaltningens lokalbehov är oförändrat förutom det samsjuklighetsboende som är planerat att starta under hösten 2020.

Några förändringar kommer dock att ske vad gäller nuvarande lokalbestånd.

Västerledsskolans lokal har sagts upp från 2020-07-31 med anledning av att lokalhyran nära fördubblades under våren 2020. Dessutom har den lägenhet på Kärrhöksgränd som Socialförvaltningen bedrivit verksamhet i sagts upp från 2019-09-30 med anledning av en brand som medförde att lokalen inte gick att nyttja.

Dessa båda verksamheter är planerade att flytta in i en av kommunens befintliga lokaler på Myggstigen under hösten 2020. Det uppsagda kontraktet på Västerledsskolan kommer att förlängas tills att den nya lokalen är tillgänglig.

## Socialförvaltningens lokaler

Lokal/adress	Verksamhet	RS-kod (Kolada)	Objektnummer	Antal platser	Total kostnad/plats/elev	Hyra (intern)	Yta	Tillägg	Kommentar
Kåkasen 4-6	Kontor Soc		12480			3 572 000	2 054	150 000	Tillägget avser larm o passersystem
Kåkasen 12	Famrdålgivning	5855	12070			84 000	84		
Famr Hus Korsängen	Öppenvård bof	5681	12550			560 000	390		
Juar Socia AMU	Arbetsmarknad	6100	12650			1 523 000	1 474		
Örtögarns gruppboende	Missbruksboende	5581	12670	9	117 000	1 053 000	585		
Slytegatan 5	Missbruksboende	5581	12800	6	52 000	312 000	491		
Västerledsskolan/Björnsra	Öppenvård bof	5681	14210			390 000	155		Uppsagd från 2020-07-31
Gryth-Husby	Samsjuklighetsboende	5581/5711		8	196 875	1 575 000			Kostnader för boendet fördelas 70% SN och 30% VON

## Befolkningsutveckling

Folkmängden beräknas öka med nästan 8 200 personer från 2019 (vilket är det senaste året det finns fastlagd statistik för, 45 287 personer) till år 2030 då folkmängden beräknas vara cirka 53 500.

De förväntade stora ökningarna av antalet barn innebär utmaningar för staden både gällande utbyggnad av skollokaler, tillgång på rätt kompetens inom ett flertal yrkeskategorier och gällande ökad efterfrågan på fritids- och kulturaktiviteter.

2020-08-11

Ökningen av antalet äldre kommer troligtvis att påverka efterfrågan på vård och omsorg i det ordinära boendet. Efter åren 2020-2025 kan den relativt stora 40-talist generationen komma att efterfråga särskilda boendeformer. Det kan också tänkas att denna generation efterfrågar andra typer av boende och utemiljöer än nuvarande särskilda boenden.

Tabell 1 Befolkningsstruktur åldersklasser 31 december 2018 och 2019 Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Ålder	2018	2019	Förändring antal	Förändring procent
0	516	577	61	11,82%
1-5	2 713	2 815	102	3,76%
6-12	3 848	3 927	79	2,05%
13-15	1 561	1 634	73	4,68%
16-18	1 538	1 573	35	2,28%
19-29	5 824	5 862	38	0,65%
30-39	5 187	5 470	283	5,46%
40-64	14 011	14 048	37	0,26%
65-74	5 102	5 021	-81	-1,59%
75-	4 129	4 360	231	5,59%
Total	44 429	45 287	858	1,93%

Tabell 2 Befolkningsprognos medel, över befolkningsstruktur åldersklasser till 2030

Ålder	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Förändring antal	Förändring procent
0	574	590	603	613	621	627	632	638	644	647	650	60	10,17%
1-5	2936	3064	3121	3185	3277	3315	3361	3399	3434	3466	3495	431	14,07%
6-15	5724	5852	6031	6232	6356	6531	6701	6872	6958	7119	7254	1402	23,96%
16-18	1570	1609	1666	1690	1734	1765	1810	1822	1924	1955	2005	396	24,61%
19-29	5833	5816	5800	5819	5846	5895	5947	6019	6093	6162	6230	414	7,12%
30-39	5779	6127	6360	6544	6711	6830	6863	6923	6949	6988	6981	854	13,94%
40-64	14165	14222	14377	14488	14585	14772	15004	15195	15394	15543	15759	1537	10,81%
65-74	4962	4947	4863	4881	4895	4888	4971	5031	5122	5247	5349	402	8,13%
75+	4542	4712	4908	5069	5239	5361	5402	5486	5559	5639	5719	1007	21,37%
Totalt	46084	46938	47729	48518	49264	49984	50691	51386	52076	52765	53442	6504	13,86%

Befolkningen i arbetsför ålder förväntas utgöra en minskad andel av den totala befolkningen. Detta innebär en utmaning både för kommunen som helhet och för kommunen som organisation. Många av kommunens verksamheter är personalintensiva och det är avgörande att det både finns tillräcklig mängd personal och att denna har rätt kompetens för kvaliteten i verksamheten ska bibehållas.

2020-08-11

## Befolkningsutveckling i kommunens tätorter

Under år 2019 ökade befolkningen procentuellt mest i Haga följt av Bredsand. I antal ökade dock befolkningen mest i Enköpings tätort. Befolkningen minskade i Lillkyrka, Hummelsta och Örsundsbro. På landsbygden minskade befolkningen med 1,6 procent, mycket till följd av att Märsön numer klassas som en tätort och därför inte ingår i landsbygden.

Tabell 3 Befolkning i kommunens tätorter 31 december 2018 och 2019 Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Tätort	2018	2019	Förändring antal	Förändring procent
Bredsand	1 440	1645	205	14,24%
Enköping	24 188	24701	513	2,12%
Fjärdhundra	941	952	11	1,17%
Grillby	1 055	1069	14	1,33%
Haga	332	416	84	25,30%
Hummelsta	980	972	-8	-0,82%
Lillkyrka	303	297	-6	-1,98%
Märsön	222	222	0	0,00%
Skolsta*	175	204	29	16,57%
Örsundsbro	1 986	1975	-11	-0,55%
Landsbygd	12 982	12 777	-205	-1,58%

Tabell 4 Befolkningsprognos medel, över befolkningsutveckling i kommunens tätorter till 2025

Område	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Förändring antal	Förändring procent
Enköpings tätort	25345	26033	26834	27662	28373	28989	2956	11,35%
Hummelsta tätort	983	992	995	994	1000	1003	11	1,11%
Haga tätort	422	434	450	464	478	491	57	13,13%
Fjärdhundra tätort	949	947	938	923	916	906	-41	-4,33%
Örsundsbro tätort	1987	1999	2025	2140	2144	2206	207	10,36%
Grillby tätort	1083	1099	1106	1107	1118	1124	25	2,27%
Lillkyrka tätort	297	295	291	287	284	281	-14	-4,75%
Bredsands tätort	1732	1816	1844	1839	1910	2043	227	12,50%
Skolsta tätort	212	219	224	223	222	220	1	0,46%
Märsön tätort	219	214	209	203	199	193	-21	-9,81%



2020-08-11

## Befolkningsutveckling i stadens stadsdelar

Under år 2019 ökade Fanna-Herrgården mest, både till antal och procentuellt, en förklaring till detta är exploateringarna som sker i Älvdansen och Bahco.

Befolkningstalet minskade endast i Romberga, Munksundet-Gröngarn och S:t Ilian under 2019, i övrigt har alla stadsdelar vuxit. Detta är en trend som ser ut att hålla i sig då det finns många planerade projekt i Enköpings tätort de närmaste åren.

Tabell 5 Befolkning i stadens stadsdelar 31 december 2018 och 2019 Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Stadsdel	2018	2019	Förändring antal	Förändring procent
Bergvreten-Gånsta	3 746	3 909	163	4,35%
Centrum	2 429	2 443	14	0,58%
Fanna-Herrgården	2 334	2 610	276	11,83%
Galgvreten-Lillsidan	5 472	5 506	34	0,62%
Korsängen	2 003	2 124	121	6,04%
Munksundet-Gröngarn	3 075	3 048	-27	-0,88%
Romberga	2 258	2 201	-57	-2,52%
S:t Ilian	2 871	2 860	-11	-0,38%
Summa	24 188	24 701	513	2,12%

Tabell 6 Befolkningsprognos medel, över befolkningsutveckling i stadens stadsdelar till 2025

Område	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Förändring antal	Förändring procent
Centrum	2439	2439	2507	2640	2741	2884	445	18,22%
S:t Ilian	2845	2884	2975	3066	3119	3163	279	9,82%
Galgvreten-Lillsidan	5587	5680	5762	5816	6014	6135	455	8,26%
Munksundet-Gröngarn	3051	3053	3085	3282	3357	3379	326	10,70%
Romberga	2230	2260	2272	2326	2396	2458	198	9,00%
Korsängen	2150	2239	2248	2308	2321	2438	199	9,37%
Fanna-Herrgården	3076	3405	3819	3920	3995	4101	696	26,47%
Bergvreten-Gånsta	3966	4074	4166	4304	4430	4430	356	9,11%
Summa	25345	26033	26834	27662	28373	28989	2956	11,97%

## Befolkningsutveckling på landsbygden

Vid en snabb anblick verkar det som att Enköpings landsbygd har minskat en del mellan 2018 och 2019. Det beror inte på att människor flyttar bort från

2020-08-11

landsbygden, utan minskningen beror på att Märsön har blivit en ny tätort. Tidigare tillhörde Märsön Hummelsta omland, men är numera en egen tätort. Dessutom har delar av Hummelsta omland blivit en del av Haga tätort. Alltså beror minskningen av landsbygden på att den geografiska indelningen har förändrats. Räknar vi bort den geografiska omfördelningen som skett i Hummelsta omland ser vi att resten av landsbygden växer bortsett från Lillkyrka omland.

Tittar vi framåt i tiden ser vi att landsbygden kommer att minska något, men inte nämnvärt.

Tabell 7 Befolkning på landsbygden 31 december 2018 och 2019 Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Område	2018	2019	Förändring antal	Förändring procent
Enköpings omland	680	700	20	2,94%
Fjärdhundra omland	2628	2646	18	0,68%
Grillby omland	2351	2358	7	0,30%
Hummelsta omland*	2646	2375	-271	-10,24%
Lillkyrka omland	1983	1972	-11	-0,55%
Örsundsbro omland	2694	2726	32	1,19%
Summa*	12 982	12777	-205	-1,58%

Tabell 8 Befolkningsprognos medel, över befolkningsutveckling på landsbygden till 2025

Område	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Förändring antal	Förändring procent
Enköpings omland	710	730	743	753	769	781	51	6,99%
Hummelsta omland	2382	2389	2377	2351	2344	2327	-62	-2,60%
Fjärdhundra omland	2632	2616	2582	2533	2504	2467	-149	-5,70%
Örsundsbro omland	2730	2736	2720	2688	2675	2652	-84	-3,07%
Grillby omland	2361	2377	2363	2348	2337	2330	-47	-1,98%
Lillkyrka omland	1974	1974	1960	1936	1926	1908	-66	-3,34%
Landsbygd totalt	12789	12822	12745	12611	12555	12464	-358	-2,79%

## Planerat bostadsbyggande

Under 2019 fanns totalt 19 540 bostäder i kommunen. Av dessa var majoriteten småhus som utgör 54 procent av bostadsbeståndet, medan flerbostadshus utgör 43 procent. Den vanligaste upplåtelseformen var äganderätter som utgör

2020-08-11

47 procent av bostadsbeståndet, följt av hyresrätter som utgör 31 procent och bostadsrätter som utgör 22 procent.

Fram till år 2025 beräknas det byggas ytterligare 4 300 bostäder i kommunen, om alla projekt som planeras blir förverkligade. Det innebär en årlig ökning på i snitt 715 bostäder. I prognosen tar vi hänsyn till att alla projekt kanske inte blir förverkligade, eller att tidplanen inte hålls. Vi utgår från att 60-80 procent av det som är planerat att byggas kommer färdigställas.

Enligt den senaste bedömningen (VT2020) är det främst nya bostäder i flerbostadshus som kommer att tillkomma och den vanligast förekommande upplåtelseformen är hyresrätt, vilket är positivt då det har byggts mycket ägande- och bostadsrätter de senaste åren.

## Nämndens ansvarsområde

### Barn och unga

Socialnämnden har inga boende former för barn och ungdomar. Socialnämnden ansvarar för att ge barn, ungdomar och deras föräldrar bästa möjliga stöd och insatser. Detta sker ibland via placeringar i så kallade familjehem eller på hem för vård och boende så kallade HVB-hem. Alla typer av placeringar varierar i omfattning och tid, alltid med vårdbehovet som utgångspunkt.

Socialnämnden har i dagsläget ca 65 årsplaceringar i egna familjehem, dvs familjer som socialnämnden utrett och bedömt som lämpliga att ta emot barn i sitt hem. Då det gäller HVB-hem upphandlas dessa oftast gemensamt med andra kommuner och motsvarar ca 15 årsplaceringar.<sup>1</sup> Socialnämndens ambition är att öka antalet egna familjehem och den egna öppenvården i högre utsträckning ge barn, familjehem och föräldrar det och de insatser som det finns behov av.

---

<sup>1</sup> Årsplaceringar för egna familjehem och HVB-placeringar april 2020

2020-08-11

Socialnämnden gör bedömningen att det med identifierat behov inte är kostnadseffektivt att driva HVB-hem i egen regi. Därav inget behov av lokaler för det ändamålet. Socialnämnden arbetar tillsammans med övriga kommuner och region med att utveckla stöd och insatser för barn och ungdomar som är i behov av placering på HVB-hem. Oftast är vårdbehoven komplexa och kräver insatser från flera myndigheter och kompetenser. Samverkan och bättre nyttjande av resurser mellan kommuner och region är helt avgörande för att möta barn och deras familjers behov och möjliggöra att barn och ungdomar inte ska behöva insatser på HVB-hem under längre tider.

Socialnämnden har i resursfördelningsmodellen för kommande fyra år bedömt att en ökning av antal familjehem är trolig. Det innebär att det arbete som redan är påbörjat av förvaltningen gällande rekrytering och att utveckla stöd för familjehemmen, barnen och deras föräldrar kommer att vara prioriterat.

## **Missbruk eller samsjuklighet**

Socialnämnden ansvarar för att vuxna med missbruksproblem och deras anhöriga får bästa möjliga stöd och insatser. Detta sker ibland via placeringar i så kallade hem för vård och boende så kallade HVB-hem, familjehem och stödboenden. Alla typer av placeringar varierar i omfattning och tid, alltid med vårdbehovet som utgångspunkt.

Socialnämnden har idag två stödboenden som är kategoriserade som verksamhetsklass 3. Där bor personer med missbruksproblematik. Utifrån vårdbehov erbjuds de även missbruksbehandling och sysselsättning på övrig öppenvårdsverksamhet hos Socialnämnden.

Socialnämnden gör bedömningen att den vård som personer 15 erbjuds via extern placering<sup>2</sup>, inte skiljer sig kvalitetsmässigt ifrån den vård vi kan bedriva i vår egen öppenvård. Nämnden placerar externt då den egna öppenvården inte kan matcha vårdbehoven. Komplexiteten socialnämnden har att ta ställning till är att alla individer inte matchar den boendeform vi erbjuder. Det kan innebära medför det att det krävs mer riktade individuella insatser.

---

<sup>2</sup> Extern placering – boende och eller behandling placering oftast på behandlingshem eller boende utanför Enköping kommuns egen öppenvård.

2020-08-11

Ett större behov av lägenheter där ett individuellt stöd i det egna boendet kommer att bli nödvändigt att utveckla. Arbetet med att utveckla boendekedja med till rätt stöd kopplat till boendet är igång tillsammans med EHB<sup>3</sup>.

Där vårdbehoven är komplexa krävs insatser ifrån flera myndigheter och kompetenser. Samverkan och bättre nyttjande av resurser mellan socialnämnden och till exempel Vård och omsorgsnämnden är under utveckling. Socialnämnden och Vård och omsorgsnämnden bygger ett Samsjuklighetsboende med start hösten 2020. Boendet tar emot 12 personer som har ett vårdbehov kombinerat av missbruk och psykisk ohälsa.

## Våld i nära relation

Socialnämnden har idag tillgång till fyra jourlägenheter som erbjuds som skydd för personer som är utsatta för våld. Utifrån ett samhällsperspektiv och pågående metodutveckling gällande detta område finns hypotesen att Socialnämnden kan behöva flera lägenheter att tillgå. Samverkan med andra kommuner då det gäller att erbjuda trygga och säkra boenden för personer som är utsatta kommer också att vara avgörande för att möta behov.

## Allmänt

Socialnämnden har idag, via utbetalning av verksamhetsbidrag, tillgång till 9 sängplatser, varav en är för kvinnor. Dialog om i vilken omfattning det finns behov av härbärgesplatser förs.

Socialnämnden har sedan två och halvt år prövat boendeformen, bostad först, i två lägenheter som nu har utökats med ytterligare en lägenhet till totalt tre lägenheter. Verksamheten är permanentad och bedrivs i samverkan med EHB.

Socialnämnden kommer fortsätta dialogen med EBH och även utveckla dialogen och möjligheterna till avtal med övriga fastighetsägare för att skapa flera möjligheter för personer med olika behov att få och kunna behålla ett eget boende. Det betyder också att socialnämndens verksamheter kommer att fortsätta utveckla sina metoder att ge individuellt stöd som över tid måste kunna ställas om.

---

<sup>3</sup> Enköpings hyres bostäder AB



[www.enkoping.se](http://www.enkoping.se)